

DE GROEIFACTOR

De aansluiting tussen primair en voortgezet onderwijs verbeteren en de definitieve keuze voor vmbo-t of havo uitstellen. En daarbij zorgen voor onderwijs dat past bij het puberbrein. Dat zijn de belangrijkste motieven voor de oprichting van 'tienerschool' De Zwaluwstaart in Berkel Enscht. Perspectief VO sprak met de oprichters Jan Aarts, voorzitter van schoolbestuur voor primair onderwijs Tangent, en Ad Poulisse, algemeen directeur van 2College, een van de brede scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs van Ons Middelbaar Onderwijs.

Tienerschool gaat voor hoger rendement door betere aansluiting

GROEP 9 EN 10 VOORKOMT AFSTROMEN

De tienerleeftijd vergt een specifieke aanpak om een hoger rendement op taal, lezen en rekenen te krijgen.

Waarom een aparte tienerschool? Je kunt toch ook samenwerken zonder de eerste twee jaren van het voortgezet onderwijs onder te brengen bij de basisschool?

Ad Poulisse: "Het concept omvat meer. We zetten ook in op ouderbetrokkenheid en sociale cohesie. Er wordt een nieuwe wijk Overhoeken in Berkel-Enschot gebouwd, waar vooral tweeverdieners komen te wonen. Hier komt een nieuwe basisschool met een peuterspeelzaal. Ouders brengen hun kind naar school als ze 2 zijn, maar niet meer als ze 12 zijn. Wij denken dat wanneer de kinderopvang, de basisschool en de eerste twee jaren van het voortgezet onderwijs – dat worden groep 9 en groep 10 – in paviljoens van het hetzelfde gebouw gehuisvest zijn, ouders langer betrokken blijven. We weten uit onderzoek dat ouderbetrokkenheid goed is voor de leerprestaties."

Jan Aarts: "De huidige knelpunten in de aansluiting tussen primair en voortgezet onderwijs willen we oplossen. Zoals in elke regio is ook in de regio Tilburg sprake van op- en afstroom tijdens het voortgezet onderwijs. Jaarlijks gaat het om drie à vier procent van de totale populatie van 15.000 leerlingen. Dat willen we niet, vandaar dit initiatief. We hebben daarnaast hoge ambities op het gebied van innovatie."

Ad Poulisse: "En er is een onderwijsinhoudelijk argument. De tienerleeftijd vergt een specifieke aanpak om een hoger rendement op met name taal, lezen en rekenen te krijgen en de vraag is hoe we deze kinderen beter kunnen bedienen. Het gaat om kinderen die 530-542 scoren op de Cito Eindtoets. We denken dat door uitstel van de keuze en een warme overgang meer leerrendement te halen is als deze leerling op zijn of haar veertiende naar 3-vmbo of 3-havo gaat. Of een enkele keer toch naar 3-vwo. We denken ook dat we veel kunnen leren van elkaars competenties: het vo kan leren van het po en omgekeerd."

Jan Aarts: "De school is niet bedoeld voor alle leerlingen. Leerlingen van wie je op 12-jarige leeftijd kunt zeggen: 'Dit is een vwo-kind' of 'Dit kind zal het zich beste ontplooiën op de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg van het vmbo', gaan rechtstreeks naar het voortgezet onderwijs."

Ad Poulisse en Jan Aarts.

Welke docenten gaan jullie aantrekken voor deze school? Moet hij of zij een speciale opleiding hebben gevolgd?

Jan Aarts: "In groep 9/10 hebben we 13 vakken. Maar wij denken dat deze kinderen beter gedijen met vier dan met twaalf leraren. De docenten moeten meerdere vakken beheersen en sterker pedagogisch dan vakdidactisch zijn onderlegd."

Ad Poulisse: "We willen het onderwijs anders organiseren, bijvoorbeeld werken met leergebieden en versterkte leerlijnen voor taal, rekenen en Engels. We weten dat wanneer kinderen sterk zijn in deze vakken, ze meer kans hebben op een succesvolle schoolloopbaan. De docenten zijn wel vakleraren. Met de lerarenopleiding en de pabo willen we graag starten met een opleidings-traject voor vier excellente studenten die in de tienerschool willen werken. Die krijgen een duale opleiding bij Tangent en op 2College. Ook binnen 2College zijn er supermentoren in de brugklas of de onderbouw van wie ik me goed kan voorstellen dat zij mentor van groep 9 kunnen worden."

Jan Aarts: "Sommige basisschoolleraren vinden het ook interessant, die zijn vaak gedeeltelijk bevoegd of onderbevoegd, maar zij willen zich graag ontwikkelen tot volledig bevoegde docenten voor het vo."

Wat moet er nog gebeuren?

Jan Aarts: "De initiatieffase is achter de rug. Nu gaan we de ontwerpfase in. Daar gebruiken we het schooljaar 2010/2011 voor. We gaan kijken naar leerlijnen, werken met portfolio's, loopbaanleren, enzovoort. In juli 2011 gaan we de school bouwen; die zal er in augustus 2013 staan. We gaan ook marktonderzoek doen bij de leerlingen die het aangaat, en bij de ouders, zoals de oudervereniging NKO."

Ad Poulisse: "De school zal een directeur krijgen die verantwoording aflegt aan Tangent en een samenwerkingsovereenkomst heeft met 2College. Vanuit 2College worden leraren gedetacheerd. Voor alles wat met groep 9 of 10 te maken heeft blijf ik verantwoordelijk, omdat we de wetgeving niet willen en kunnen veranderen."

DE GROEIFACTOR

Jan Aarts: “In augustus 2012 beginnen we in groep 8 al aangepast te werken, op een manier die aansluit op de tienerschool. Deze leerlingen komen in groep 9. We starten met minimaal 15 leerlingen. In augustus 2013 huisvesten we groep 9 en groep 10 in het nieuwe gebouw, dat daarnaast verder gevuld wordt met de basisschool en de peuterspeelzaal. Over een paar jaar willen we een brede school zijn, dat is een ontwikkeling die landelijk plaatsvindt en die ik ook toejuich. Dan hebben we naast de drie paviljoens ook een paviljoen nodig voor de activiteiten van de voor-, tussen- en naschoolse opvang.”

Ad Poulisse: “Als het mislukt zijn er gewoon twee extra lokalen gebouwd. Die komen ook wel weer vol. Het risico is nul.”

Jan Aarts: “We vragen er geen extra geld voor aan de politiek. We financieren het gewoon uit de reguliere middelen.”

We financieren het gewoon uit de reguliere middelen.

Wat is de rol geweest van KPC Groep in dit verhaal?

Jan Aarts: “Het is een project van KPC Groep samen met Tangent en 2College. Vaak is een externe adviseur er om adviezen te geven en wordt hij betaald door de andere partners. Dat was hier niet zo, KPC Groep heeft als partner meegedaan en ook meegedeeld in de ontwikkelingskosten. Daarnaast hadden ze het projectleiderschap. In de volgende fase worden ze deskundig begeleider. In de uitvoeringsfase gaan we terug naar twee partners, Tangent en 2College. De projectleider komt dan van de werkvloer, als we richting implementatie gaan.”

Ad Poulisse: “Lenie van Lieverloo, de adviseur van KPC Groep, heeft als het ware de buitenwereld binnen gebracht. Binnen KPC Groep is er veel expertise op gebieden als taal, zorg, organisatie.”

Jan Aarts: “Hun onderzoeker Anje Ros heeft meegekeken en gereageerd op de rapporten en onderzoeken die hieronder liggen. Alle deskundigheid van KPC Groep krijgen we erbij.”

Wanneer kunnen we de tienerschool beschouwen als een succes?

Jan Aarts: “Als we spin off zien op andere scholen van Tangent en op andere scholen in de regio. We gaan zorgen voor transfer.”

Ad Poulisse: “Het is een succes als de leerlingen die doorstromen binnen twee of drie jaar een vmbo-t of een havo-diploma halen zonder vertraging. En we vinden het ook een succes als veel scholen ons een werkbezoek willen brengen om van ons af te kijken hoe je zoiets kunt vormgeven.”

Jan Aarts: “Het is ook een succes als kinderen met plezier naar school gaan en minder motivatieproblemen hebben.”

Ad Poulisse: “Plus het hogere onderwijsrendement. We gaan de resultaten van groep 7, 8, 9 en 10 vergelijken met andere klassen in de zelfde leeftijdscategorie. En dan verwachten we een betere leeropbrengst.”

DIT SCHOOLJAAR ZIJN TWEE NIEUWE INITIATIEVEN ONDER BEGELEIDING VAN KPC GROEP-ADVISEUR LENIE VAN LIEVERLOO GESTART. EEN DERDE SCHOOL OVERWEEGT DIT. KPC GROEP IS IN TOTAAL MET VIJF SCHOOLBESTUREN IN ORIËNTEREND OVERLEG.

MEER INFORMATIE: LENIE VAN LIEVERLOO, E-MAIL L.VANLIEVERLOO@KPCGROEP.NL